

Sopimus
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
ja
Suomen metodistikirkon sekä Finlands svenska metodistkyrkan välillä.

1 §
Teologinen perusta

- (1) Seuraavassa esitetty uskonyhteys pohjautuu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen metodistikirkon sekä Finlands svenska metodistkyrkan kesken käytyihin teologisiin neuvotteluihin, joiden tuloksena syntyi loppuraportti *Kristuksesta osalliset* vuonna 2007 (=KO). Näiden oppikeskustelujen pohjalta saavutettu käsitys yhteyden teologisesta perustasta esitetään tässä lyhyesti ja laajemmin kyseisessä loppuraportissa. Saavutettu uskonyhteys tekee mahdolliseksi hyväksyä neuvottelun osapuolten välille saarnatuoli- ja ehtool-lisyhteyden sekä toisen kirkon ordinoitujen virkojen tunnustamisen.
- a. Suomen evankelis-luterilainen kirkko sekä Suomen metodistikirkko ja Finlands svenska metodistkyrka perustavat uskonsa pyhän Raamatun profeetallisiin ja apostolisiin kirjoituksiin. Sekä luterilaiset että metodistit tunnustavat myös vanhan kirkon ekumeeniset uskontunnustukset (KO, kohta 1).
- b. Ekumeenisten tunnustusten lisäksi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkolaki ja kirkkojärjestys viittaavat *Augsburgin tunnustukseen* ja muihin luterilaisen kirkon *Yksimielisyyden kirjaan* otettuihin tunnustuskirjoihin. Metodistikirkkojen tunnustusperustassa ei ole vastaavasti rajattua yhtä kokoelmaa, mutta *Book of Discipline* antaa tunnustuskirjan luonteen Englannin kirkon *Articles of Religion* -dokumentista muokatuille uskonkappaleille sekä eräille Wesley'n kirjoituksille (*Sermons on Several Occasions, Explanatory Notes Upon the New Testament*). (KO 3)
- c. Yhdessä muun kristikunnan kanssa luterilaiset ja metodistit tunnustavat uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan. Vanhan kirkon ekumeenisten tunnustusten mukaan Jumala on Isä ja Poika ja Pyhä Henki. Jumala on yksi, mutta hän on ilmoittanut itsensä kolmessa persoonassa. Usko Isään, Poikaan ja Pyhään Henkeen muodostaa yhden kokonaisuuden, jossa Jumalan valmistama pelastus lahjoitetaan meille kunkin persoonan toimissa. Tunnustus ilmaisee uskoa Jumalan pelastavaan työhön Isänä, Poikana ja Pyhänä Henkenä. (KO 5)
- d. Luterilaisilla ja metodisteilla on yhteinen näkemys siitä, että kirkon perustana on kolmiyhteisen Jumalan oma työ hänen eri persoonissaan Luojana, Lunastajana ja Pyhittäjänä. Isä, maailman luoja ja holhooja, on lähettänyt Poikansa ihmiseksi. Poika on ristinkuolemallaan sovitannut maailman synnit ja ylösnousemuksellaan voittanut kuoleman vallan. Pyhä Henki synnyttää uskon ja luo kirkon evankeliumin julistuksen ja sakramenttien toimittamisen välityksellä sekä vahvistaa kristittyjä ja johtaa kirkon sen iankaikkiseen päämäärään. (KO 97 ja 98)
- e. Uudessa testamentissa kasteesta puhutaan osallisuutena Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen (Room. 6:3–5; Kol. 2:12), syntien pois pesemisenä (1. Kor. 6:11), uudestisyntymisenä (Joh. 3:5), Kristuksen antamana valona (Ef. 5:14), Kristuksen päälle puke-misena (Gal. 3:27), uudistumisena Pyhässä Hengessä (Tit. 3:5), vedenpaisumuksesta pelastumisena (1. Piet. 3:20–21), ulospääsynä vankeudesta (1. Kor. 10:1–2) ja vapautumisena

ihmisyyteen, joka ei katso sukupuoleen ja ylittää yhteiskunnan asettamat raja-aidat (Gal. 3:27-28; 1. Kor. 12:13).¹ Yhdessä tunnustamme kasteen merkitsevän kuolemista synnille ja uutta elämää Kristuksessa. Kasteen kautta meidät on Pyhässä Hengessä liitetty Kristukseen, toisiimme ja kaikkina aikoina olemassa olevaan universaaliin Kristuksen kirkkoon. ”Kaste vaikuttaa syntien anteeksi antamisen, elämän ja pelastuksen.”² (KO 73)

Yhdessä tunnustamme, että kaste on Jumalan lahja ihmisille. Kaste ei vain symboloi vaan tuo pelastuksen yksittäisen ihmisen kohdalle yhdistämällä hänet Kristuksen elämään, kuolemaan ja ylösnousemukseen. Kasteessa lahjoitetaan Pyhä Henki ja ihminen liitetään osaksi Kristuksen ruumista. Tästä syystä kastetta ei voi toistaa. Jumalan kasteessa lahjoittama pelastus on tarkoitettu jokaiselle ihmiselle riippumatta iästä tai muista inhimillisistä ominaisuuksista. (KO 74)

Luterilainen ja metodistinen käsitys kasteesta on olennaisilta osiltaan yhteneväinen. Molemmat kirkot puhuvat kasteen sakramentista merkinä, joka vaikuttaa Jumalan lupaaman pelastuksen syntien anteeksiantamisena ja uutena elämänä Jumalan yhteydessä. Kirkkojen tavassa opettaa kasteesta on kuitenkin näkökulma- ja painotuseroja. (KO 75) Erojen käsittelyn osalta viittaamme erityisesti Kristuksesta osalliset -raportin kohtiin 76–79.

- f. Ehtoollinen on pyhä ateria, jonka Kristus on itse asettanut. Leivässä ja viinissä tulemme osallisiksi siitä, mitä Jumala Kristuksessa meille on tehnyt, tekee jatkuvasti ja tulee tekemään. Ehtoollisessa läsnä oleva elävä Kristus vastaanotetaan pelastukseksi uskossa. Hänen elämänsä, kuolemansa ja ylösnousemuksensa siunaus tulee osaksemme syntien anteeksiantamuksena ja iankaikkisen elämän toivona. Opetamme, että Kristuksen ruumis ja veri ovat pyhitetyissä leivässä ja viinissä todella läsnä elävästi ja persoonallisesti. Ehtoollisen leipä ja viini eivät siksi vain kuvaa tai merkitse Kristuksen ruumista ja verta eivätkä vain viittaa Kristukseen vaan ovat itse Kristuksen ruumis ja veri. ”Me uskomme, että Kristuksen ruumis ja veri ovat todellisesti läsnä, ne jaetaan ja otetaan vastaan viinin ja leivän muodossa *Herran pyhässä ehtoollisessa (eukaristiassa)*. Tällä tavalla me vastaanotamme ristiinnaulitun ja ylösnousseen Kristuksen ruumiin ja veren, ja hänessä syntien anteeksiantamuksen ja kaikki hänen kärsimyksensä tuottamat lahjat.”³ (KO 89–91)

Erityisenä korostuksena metodismi opettaa Kristuksen todellista läsnäoloa ehtoollisessa, mutta ymmärtää sen hengellisellä tavalla. Luterilaisuus ymmärtää Kristuksen läsnäolon kirjaimellisesti: Kristus sanoo ”tämä on minun ruumiini”. Hänen ruumiinsa on ”leivässä, sen kanssa ja alla”. (KO 92)

- g. Kaikki kristityt ovat saaneet Jumalalta lahjoja, joilla he voivat rakentaa kirkkoa. Lahjojen moninaisuus on rikkaus, joka edellyttää niiden yhteen sovittamista. Yhteinen pappeus ja erityinen kirkon virka kuuluvatkin toistensa yhteyteen. Molemmat perustuvat viime kädessä siihen palveluvirkaan, joka Kristuksella itsellään on. Niillä on eri tehtävät, mutta ne palvelevat samaa kokonaisuutta. (KO 111)
- h. Sekä luterilaiset että metodistit tähdentävät erityisen viran olevan Jumalan asetus eikä inhimillinen järjestely. Vihkijänä toimii piispa, mutta seurakunta kokonaisuudessaan rukoilee vihittävän puolesta ja tunnustaa hänen virkansa apostolisuuden. (KO 116)

¹ Kaste, ehtoollinen ja virka (BEM) II Kasteen merkitys, 2.

² Kirkko – armon yhteisö, 46.

³ Porvoon yhteinen julkilausuma, 32 h.

Metodistikirkossa vihittyjen vanhimpien lisäksi papillisia tehtäviä voi osaksi hoitaa papipisoikeudet jossain tietyssä seurakunnassa saanut paikallispastori. Paikallispastori saa vuodeksi kerrallaan luvan hoitaa seurakuntaa. Hänellä on rajoitettu oikeus sakramenttien toimittamiseen. Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa ei ole tätä käytäntöä, eikä ordinaation tunnustaminen ulotu paikallispastoritoimintamallin tunnustamiseen. (KO 123)

Kumpikin kirkko vihkii myös diakoneja sanan ja palvelun tehtäviin ja niillä molemmilla on piispan virka, johon vihitään. Piispalla on erityinen kaitsentavastuu apostolisen uskon säilyttämisessä ja välittämisessä eteenpäin sekä kirkon ykseyden vaalimisessa. Piispan kutsumus on siten olla merkki kirkon apostolisuudesta ja katolisuudesta. Kaitsennan virkaa (episkopé) hoidetaan ”henkilökohtaisesti, kollegiaalisesti ja yhteisöllisesti”. (KO 122 ja 124)

2 §

Yhteistyö ja yhteys

Suomen evankelis-luterilainen kirkko ja Suomen metodistikirkko sekä Finlands svenska metodistkyrka antavat toistensa osallistua kirkolliseen elämäänsä ja edistävät keskinäistä yhteyttään kulloinkin käytettävissä olevin keinoin.

Tämä tapahtuu erityisesti:

- i. viettämällä yhdessä jumalanpalvelusta ja toivottamalla toistemme jäseniä tervetulleiksi ottamaan vastaan ordinoidun papin tai piispan konsekroima ehtoollisen sakramentti (vastavuoroinen admissio);
 - ii. ottamalla vastaan toisen kirkon virkaan vihitty pappi, diakoni tai piispa ilman uutta vihkimystä, mikäli hän siirtyy vastaavaan virkaan toisen kirkon palvelukseen, kulloinkin voimassa olevien säännösten mukaan.⁴
- KL 6:1 §:n mukaan Suomen evankelis-luterilaisen ”kirkon, seurakunnan tai seurakuntayhtymän virassa sekä jumalanpalvelukseen, kirkollisiin toimituksiin, diakoniaan tai opetukseen liittyvässä pysyväisluonteisessa työssä voi olla vain evankelis-luterilaisen kirkon jäsen. Tuomiokapituli voi myöntää tästä kelpoisuusehdosta erivapauden muun kristillisen kirkon tai uskonnollisen yhdyskunnan papille, jos kirkolliskokous on hyväksynyt tuon kirkon tai uskonnollisen yhdyskunnan kanssa tehdyn sopimuksen pappisviran vastavuoroisen hoitamisen edellytyksistä. Erivapaus voidaan myöntää toistaiseksi tai määräajaksi. (28.12.2001/1473)”
- iii. kehittämällä muotoja säännöllistä yhteistä neuvonpitoa varten uskon ja elämän kysymyksissä;
 - iv. luomalla yhteisen todistuksen ja palvelun toimintoja paikallisella tasolla;
 - v. syventämällä pyrkimystämme Kristuksen kirkon ykseyttä kohti käymällä keskustelua avoimista kysymyksistä, joita vielä on edessämme ennen kirkkojemme täyttä yhteyttä.

⁴ Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä käsitellään diakonian virkaa luvuissa KL 6 ja KJ 6. Pappis- ja papin virkaa käsitellään luvuissa KL 5 ja KJ 5 sekä KJ 6. Piispasta säädetään luvuissa KL 18 ja KJ 18.

3 §
Loppumääräykset

- (1) Tämä sopimus tehdään suomen ja ruotsin kielellä. Suomenkielinen teksti on tulkinnassa ensisijainen.
- (2) Tämä sopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokous sekä Suomen metodistikirkon ja Finlands svenska metodistkyrkan vuosikonferenssit ovat hyväksyneet sen.